

Littafin Daniyel - Na Talatin da Huɗu

Bayyanar Daniyel: Tafiya ta Annabci Cikin Tarihin Duniya da Hukunce-hukuncen Allah

Jeff Pippenger
2023-12-29

Babi shida na farko na littafin Daniyel suna wakiltar tarihin dabbar ƙasa ta Wahayi sura ta goma sha uku. Amurka (dabbar ƙasa) ta fara a matsayin masarauta ta shida ta annabcin Littafi Mai Tsarki a shekara ta 1798, sa’ad da papanci (dabbar teku ta Wahayi sura ta goma sha uku) ya sami rauni mai kisa na annabci, kuma ta ƙare mulkinta a matsayin masarauta ta biyar ta annabcin Littafi Mai Tsarki.

Tarihin dabbar ƙasa shi ne tarihin gargadin kusantowar hukuntun Allah. A farkon tarihin dabbar ƙasa, hukuncin bincike na Allah ya fara, kuma a ƙarshen dabbar ƙasa hukuncin zartarwa na Allah yana farawa. Gargadin kusantowar hukuncin bincike na Allah, a farkon, an wakilta shi ta sakon mala’ika na farko na Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu, wanda ya iso a “lokacin ƙarshe” a shekara ta 1798. Gargadin kusantowar hukuncin zartarwa na Allah, a ƙarshen, an wakilta shi a matsayin sakonnin mala’iku uku na Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu, waɗanda suka iso a “lokacin ƙarshe” a shekara ta 1989.

A kowane “lokacin ƙarshe” ana buɗe wani sashe na littafin Daniyel. A farkon tarihin dabbar duniya, a shekara ta 1798, an buɗe surori na bakwai, takwas, da tara na Daniyel. Waɗannan surorin ana wakilta su a matsayin wahayin Kogin Ulai. A tarihin ƙarshen dabbar duniya, a shekara ta 1989, an buɗe surori na goma, sha ɗaya, da sha biyu na Daniyel. Waɗannan surorin ana wakilta su a matsayin wahayin Kogin Hiddekel. Duk lokacin da aka buɗe littafin Daniyel, ana kawo tsarin gwaji mai mataƙai uku a kan tsarar da take rayuwa a wancan lokaci.

Sai ya ce, Tafi hanyarka, Daniyel: gama an rufe kalmomin, an kuma hatimce su har zuwa lokacin ƙarshe. Mutane da yawa za a tsarkake su, a mai da su farare, a kuma gwada su; amma mugaye za su aikata mugunta: kuma babu ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta; amma masu hikima za su fahimta. Daniyel 12:9, 10.

Tsarin gwaji mai mataƙai uku ya ginu ne a kan tsarin kalmar Ibrananci da aka fassara da “gaskiya,” wadda aka ƙirƙira ta hanyar haɗa haruffa na farko, na goma sha uku, da na ƙarshe na baƙaƙen Ibrananci. Kalmar Ibranancin tana wakiltar kuma tana ɗauke da ikon halitta na Allah. Dukan gaskiyar annabci an tsara ta ne a bisa wannan kalmar, haka ma tsarin gwaji mai mataƙai uku a cikin Daniyel sura ta goma sha biyu. Kalmar ba ikon halitta na Allah kaɗai take wakilta ba, amma kuma Yesu Almasihu, wanda shi ne Gaskiya, kuma wanda shi ma shi ne na Farko da na Ƙarshe, kamar yadda harafin farko da na ƙarshe na baƙaƙen Ibrananci suke wakilta.

Tarihin farko na dabbar ƙasa, sa’ad da gargadin kusantar shari’ar bincike ya iso a lokacin ƙarshe a shekara ta 1798, mala’ika na farko na Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu ne yake wakilta. Sakon mala’ika na farko na Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu ya ƙunshi kowane ɗaya daga

cikin matakai uku, waɗanda su ne gaskiya, kuma waɗanda suke wakiltar tsarin gwaji na matakai uku wanda ya fuskanci wannan tsara a lokacin da mala'ika na farko ya iso a shekara ta 1798.

Sai na ga wani mala'ika kuma yana tashi a tsakiyar sararin sama, yana ɗauke da madawwamin bishara domin ya yi shelar ta ga mazauna duniya, da kowace al'umma, da kabila, da harshe, da jama'a, yana cewa da babbar murya, Ku ji tsoron Allah, ku kuma ba shi ɗaukaka; gama sa'ar shari'arsa ta zo: ku bauta wa wanda ya halicci sama, da ƙasa, da teku, da maɓuɓɓugan ruwa. Ru'ya ta Yohanna 14:6, 7.

Tarihin ƙarshe na macijin duniya, sa'ad da gargadin kusan towar hukuncin aiwatarwa ya iso a lokacin ƙarshe a shekara ta 1989, an wakilta shi ta wurin mala'iku uku na Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu. Mala'iku uku na Ru'ya ta Yohanna goma sha huɗu suna wakiltar matakai uku, waɗanda su ne gaskiya, kuma mala'iku ukun suna wakiltar tsarin gwaji mai matakai uku wanda ya fuskanci tsarar da take raye a lokacin da mala'ika na uku ya iso a shekara ta 1989.

Sai na ga wani mala'ika dabam yana tashi a tsakiyar sama, yana da bisharar madawwamiya domin ya yi wa'azi ga mazauna duniya, da kowace al'umma, da kabila, da harshe, da jama'a, Yana cewa da babbar murya, Ku ji tsoron Allah, ku ba shi ɗaukaka; gama sa'ar shari'arsa ta zo: ku bauta wa wanda ya yi sama, da ƙasa, da teku, da maɓuɓɓugan ruwaye. Sai wani mala'ika na biyu ya biyo baya, yana cewa, Babila ta fāɗi, ta fāɗi, wannan babban birni, domin ta sa dukan al'ummai suka sha ruwan inabin fushin fasikancinta. Sai mala'ika na uku ya bi su, yana cewa da babbar murya, In wani ya yi wa dabbar nan da siffarta sujada, ya kuma karɓi alamar ta a goshinsa, ko a hannunsa, Shi ma zai sha ruwan inabin fushin Allah, wanda aka zuba ba gauraye cikin ƙoƙon hasalarsa; kuma za a azabtar da shi da wuta da kibiritu a gaban mala'iku tsarkaka, da kuma a gaban Ɗan Ragon: Kuma hayakin azabarsu yana tashi har abada abadin: ba su da hutawa dare ko rana, su da suke yi wa dabbar nan da siffarta sujada, da duk wanda yake karɓar alamar sunanta. A nan ne haƙurin tsarkaka yake: a nan ne waɗanda suke kiyaye dokokin Allah, da bangaskiyar Yesu. Ru'ya ta Yohanna 14:6–12.

Littafin Daniyel an tsara shi ne bisa sakonnin mala'iku uku. Wannan tsari shi ne matakai uku na kalmar Ibrananci da ke nufin “gaskiya”, kuma shi ne kuma daidai da tsarin gwaji mai matakai uku; amma wannan tsarin gwajin yana bayyana ne a kan layin tarihin dabbar ƙasa ta Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha uku (Amurka), haka kuma a kan layin tarihin ƙaho biyu na dabbar ƙasa (Jamhuriyanci da Furotestantanci). Tarihin Amurka, wanda ya fara a 1798 kuma ya ci gaba har zuwa dokar Lahadi da ke gabatowa nan ba da jimawa ba, shi ne wannan lokaci guda na tarihi da cocin Adventist na kwana bakwai take wanzuwa a cikinsa. Saboda haka, littafin Daniyel ya kuma ƙunshi tsarin da ke bayyana tarihin Adventism, wanda ya fara a 1798 kuma ya ci gaba har zuwa dokar Lahadi da ke gabatowa nan ba da jimawa ba. Ta haka, littafin Daniyel yana bayyana irin waɗannan tarihin annabci guda ɗaya da aka wakilta a littafin Ru'ya ta Yohanna, kuma ta yin haka yana ba da shaida ta fari wadda take kai sakon shaida ta biyu ga kamala. Kammalar littattafan biyu ana cika ta ne da wannan al'amari na annabci ɗaya da ya kasance a cikin dangantakar Tsohon Alkawari da Sabon Alkawari.

“Tarihin rayuwa, mutuwa, da tashin Yesu daga matattu, a matsayinsa na Ɗan Allah, ba zai iya tabbatawa gaba ɗaya ba sai da shaidar da take cikin Tsohon Alkawari. An bayyana Almasihu a

cikin Tsohon Alkawari sarai kamar yadda aka bayyana shi a cikin Sabon Alkawari. Dayan yana ba da shaida game da Mai Ceto mai zuwa, alhali dayan kuma yana ba da shaida game da Mai Ceto da ya zo bisa ga yadda annabawa suka yi annabci. Domin a fahimci shirin fansa yadda ya kamata, dole ne a fahimci Nassi na Tsohon Alkawari sosai. Hasken daukaka daga zamanin annabci na dā ne yake bayyana rayuwar Almasihu da koyarwar Sabon Alkawari da tsabta da kuma kyau. Mu'ujizojin Yesu hujja ce ta allahntakarsa; amma hujjoji mafi karfi cewa shi ne Mai Fansar duniya ana same su ne a cikin annabce-annabcen Tsohon Alkawari idan aka kwatanta su da tarihin Sabon Alkawari. Yesu ya ce wa Yahudawa, 'Ku binciki Littattafai; gama a cikinsu kuke tsammanin kuna da rai madawwami, su ne kuwa waɗanda suke ba da shaida game da ni.' A wancan lokaci babu wani nassi da yake akwai sai na Tsohon Alkawari; saboda haka umarnin Mai Ceto a bayyane yake." Spirit of Prophecy, juzu'i na 3, 211.

“Tarihin rayuwa, mutuwa, da tashin Yesu daga matattu,” yana takaita aikin Almasihu domin 'yan adam, kuma yana shaida ga matakai uku, kuma waɗannan matakai ukun su ne “gaskiya.” Kalmar Ibrananci ta “gaskiya” tana wakiltar Yesu, wanda shi ne na fari da na karshe, mafari da matuƙa, Alfa da Omega, kuma kalmar da kanta ta kunshi haruffan farko da na karshe masu wakiltar abu ɗaya; gama kamar yadda yake Alfa da Omega, Yesu yana bayyana karshen wani abu tare da farkon wani abu. Rayuwa, mutuwa, da tashin Almasihu daga matattu gaskiya ne, gama a cikin sauran abubuwa ana wakilta su da matakai uku, kuma mataki na farko da na karshe dukansu “rayuwa” ne, domin “rayuwa” da “tashi daga matattu” dukansu “rayuwa” ne. Harafin tsakiya a cikin kalmar Ibrananci shi ne harafi na goma sha uku na jerin haruffa, kuma goma sha uku alama ce ta tawaye, mutuwar Almasihu kuwa ta zo ne ta dalilin tawayen Shaidan da 'ya'yan Adamu, waɗanda suka haɗa kai da shi cikin tawayensa.

Ana buɗe fahimtar Wahayin Yesu Almasihu a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna ne kaɗan kafin rufe lokacin jarraɓawar mutum, kuma muhimmin ɓangare na gaskiyar da ake buɗewa a wancan lokaci shi ne cewa Almasihu shi ne “gaskiya,” Alfa da Omega, wanda yake sa hannu nasa a matsayin Alfa da Omega a kan gaskiyoyin da Ya kaddara su wanzu a cikin Kalmarsa. Sa'ad da Sister White ta rubuta, “Tarihin rayuwa, mutuwa, da tashin Yesu daga matattu, a matsayin na Dan Allah, ba zai iya a nuna shi gaba ɗaya ba sai da shaidar da take cikin Tsohon Alkawari. Ana bayyana Almasihu a cikin Tsohon Alkawari a sarari kamar yadda yake a cikin Sabon,” tana tabbatarwa, ga waɗanda za su gani, cewa saƙon mala'iku uku a Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu (wanda shi ma aka tsara a bisa waɗannan matakai uku ɗin, wato “rayuwa, mutuwa da tashin matattu”), “ba zai iya a nuna shi gaba ɗaya ba sai da shaidar da take cikin” littafin Daniyel.

Ita ma tana bayyana cewa littafin Daniyel yana ba da shaida game da wani Babila “mai zuwa”, alhali kuwa littafin Ru'ya ta Yohanna yana ba da shaida game da wani Babila da “ya zo” bisa ga yadda littafin Daniyel ya annabta. Bugu da kari, wannan aikace-aikacen yana nuna cewa “domin a iya fahimtar” littafin Ru'ya ta Yohanna, “dole ne a fahimci” littafin Daniyel “sari”, gama “haske mai daukaka” daga littafin Daniyel ne “ke bayyanar da rai na Almasihu da koyarwar” littafin Ru'ya ta Yohanna “da tsabta da kyau.”

Ana kuma iya fahimtar kalmominta da cewa “mu'ujizai na Yesu” da aka wakilta a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna “shaida ce ta allahntakarsa; amma hujjoji mafi karfi cewa shi ne Mai-Fansar

duniya ana same su ne” sa’ad da annabce-annabcen littafin Daniyel aka “kwatanta su da tarihi” na littafin Ru’ya ta Yohanna. Bugu da ƙari, ana iya gane cewa lokacin da “Yesu ya ce wa Yahudawa, ‘Ku binciki Nassosi; gama a cikinsu kuke zaton kuna da rai madawwami, su ne kuwa suke ba da shaida a kaina,’” cewa ga Yahudawa na ruhaniya na yau, littafin Daniyel shi ne abin da ke ba da shaida game da Ru’ya ta Yesu Almasihu, kuma wannan ru’ya da aka warware hatiminta gab da ƙarshen lokacin jarrabawa a cikinta ne ake samun rai madawwami.

Littafin Daniyel yana bayyana gaskiyoyin annabci waɗanda aka kai ga cikarsu a littafin Ru’ya ta Yohanna. An gina shi bisa mataƙai uku da kalmar Ibrananci ta “gaskiya” take wakilta, sabili da haka littafin kansa yana wakiltar gwaji ga tsarar da ake buɗe waɗannan bayanai a gare ta, a kuma bayyana su. Yesu da kansa, a matsayin Alfa da Omega, an jaddada shi kai tsaye a cikin kalmomi na farko da kuma sura ta farko na littafin Ru’ya ta Yohanna. Waɗannan maƙaloli sun kuma nuna cewa Daniyel sura ta ɗaya tana ɗauke da irin wannan tsarin annabci da halayen saƙon mala’ika na fari na Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu.

Saƙon mala’ika na fari da kuma Daniyel sura ta ɗaya, dukansu suna bayyana tsarin gwaji mai mataƙai uku wanda shi ne hatimin Alfa da Omega. Surar ta fara ne da Babila ta zahiri tana cin Yahuza ta zahiri da yaƙi, kuma littafin yana kaiwa ga yaƙi na ƙarshe tsakanin Babila da Yahuza wanda aka wakilta a cikin ayoyi shida na ƙarshe na Daniyel sura ta goma sha ɗaya. A cikin waɗannan ayoyi, Babila ta ruhaniya tana samun nasara a kansa ta Yahuza ta ruhaniya, daidai lokacin da Mika’ilu ya tashi, kuma lokacin jarrabawar ɗan Adam ya ƙare. Waɗannan ayoyi suna wakiltar ƙarshen tarihin annabci na yaƙin tsakanin Babila da Yahuza. A cikin waɗannan ayoyi, an kwatanta warakar mummunan raunin.

Ayoyin da suke bayyana warkewar mummunan raunin nan mai kisa sun fara da aya ta arba’in ta Daniyel goma sha ɗaya, wadda ta fara da kalmomin nan, “Kuma a lokacin ƙarshe.” “Lokacin ƙarshe” a cikin ayar yana wakiltar shekara ta 1798, lokacin da aka yi wa ikon Paparoma mummunan rauninsa mai kisa. Sai ayoyin su ci gaba da ba da labarin yadda aka warkar da wannan mummunan rauni mai kisa, yayin da ikon Paparoma yake cin nasara a kan, da fari maƙiyinsa, sarkin kudu (Tarayyar Soviet), da na biyu abokinsa, ƙasa mai ɗaukaka (Amurka), da na uku wanda ya zama abin da ya ci zarafinsa, Masar (Majalisar Dinkin Duniya). A aya ta arba’in da biyar ikon Paparoma (sarkin arewa) ya kai ga ƙarshensa, ba tare da wani ya taimake shi ba. Labarin warkewar mummunan raunin nan mai kisa na ikon Paparoma a cikin waɗannan ayoyi ya fara da faɗuwar ikon Paparoma a shekara ta 1798, kuma ya ƙare da tashi ta ƙarshe da kuma faɗuwar ikon Paparoma. Ayoyin da suke tsakanin buɗewar wannan nassi da rufe wannan nassi suna bayyana tawayen da yake a tsakiya.

An ƙirƙiri kalmar Ibrananci domin “gaskiya” ta haɗin harafi na farko, harafi na goma sha uku, da harafi na ƙarshe na baƙaƙen Ibrananci. Goma sha uku lamba ce da take wakiltar tawaye, da tarihin da yake tsakanin na farko da na ƙarshe. A cikin sashe na ƙarshe na annabci a cikin littafin Daniyel, ana wakilta irin wannan yaƙin da aka wakilta a cikin ayoyi na farko-farko na littafin. Waɗannan ayoyin suna gabatar da sura ta ɗaya, inda muke samun mataƙai uku na gwaji waɗanda su ne gaskiya. Sa’an nan kuma a cikin sashe na ƙarshe muna samun waɗannan mataƙai uku ɗin nan ma, domin yana farawa da faɗuwar farko ta papanci, ya ƙare da faɗuwar ƙarshe ta papanci, kuma a

tsakiyarsa an kunsu tawayen kwanaki na karshe.

A cikin wadannan ayoyi shida na karshe na Daniyel sura ta goma sha daya, akwai shaida ta biyu ga gaskiya, domin ikon kasa na farko da papacy ta bukaci ta rinjaya (sarkin kudu) alama ce ta ikon maciji, kamar yadda na karshe cikin ikoki uku na kasa (Masar) yake. Cin nasara ta matakai uku da ake bukata domin a warkar da mummunan raunin, tana farawa da sarkin kudu wanda alama ce ta ikon maciji na rashin yarda da Allah, kuma na karshe cikin ikoki ukun, wanda Masar take wakilta, shi ne babban alamar Littafi Mai Tsarki ta rashin yarda da Allah da ake dangantawa da maciji. A gaskiya, kalmar da aka fassara da “kudu” a aya ta arba’in na wannan nassi ita ce “negeb,” wadda a wasu lokuta ake fassara ta da Masar. Wadannan cikas uku suna dauke da hatimin gaskiya, domin cikas na farko shi ne cikas na karshe. Ikon da yake tsakiya shi ne kasa mai daukaka (Amurka). Amurka ita ce inda aka kawo tayarwar dokar Lahadi, kuma alamar Amurka a lokacin da ta fara ita ce koloni goma sha uku.

Sa hannun Alfa da Omega ya game littafin Daniyel duka, kuma yana ba da shaidar da, idan aka hada ta da littafin Ru’ya ta Yohanna, take tabbatar da allahntakar Yesu Almasihu. Dangane da Daniyel sura ta goma sha biyu, da kuma matakin gwaji mai matakai uku da yake faruwa a cikin tsara lokacin da aka buɗe littafin; kin karɓar wahayi game da tsarin littafin Daniyel, shi ne kasancewa cikin waɗanda aka bayyana a matsayin mugaye. Dangane da Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu, kin karɓar wahayi game da tsarin littafin Daniyel, shi ne kasancewa cikin waɗanda aka bayyana a matsayin masu yi wa dabbar da siffarta sujada.

Littafin Ru’ya ta bayyana cewa kafin karewar lokacin gwaji kaɗan, ana buɗe Ru’ya ta Yesu Kristi, kuma Ru’ya ta Yesu Kristi ta kunshi buɗewar tsarin littafin Daniyel.

“Mutane sun girmama Daniyel da alhakin mulki da kuma asiran masarautu masu mulkin sararin duniya baki ɗaya, kuma Allah ya girmama shi a matsayin jakadansa, ya kuma ba shi wahayi masu yawa game da asiran zamanai masu zuwa. Annabce-annabcensa masu banmamaki, kamar yadda ya rubuta su a cikin surori 7 zuwa 12 na littafin da yake dauke da sunansa, ba a fahimce su gaba ɗaya ba har ma da annabin kansa; amma kafin aikin rayuwarsa ya kare, an ba shi tabbaci mai albarka cewa ‘a karshe kwanaki’—a lokacin rufe tarihin wannan duniya—za a sake ba shi damar ya tsaya a cikin rabonsa da matsayinsa. Ba a ba shi ya fahimci dukan abin da Allah ya bayyana game da nufin Allahntaka ba. An umarce shi game da rubuce-rubucensa na annabci cewa, ‘Ka rufe kalmomin, ka kuma hatimce littafin’; za a hatimce su ‘har zuwa lokacin karshe.’ ‘Ka tafi hanyarka, Daniyel,’ mala’ikan ya sake umartar amintaccen manzon Jehobah; ‘gama an rufe kalmomin, an kuma hatimce su har zuwa lokacin karshe.... Kai fa, ka tafi hanyarka har karshe ya zo: gama za ka huta, ka kuma tsaya a cikin rabonka a karshe kwanaki.’ Daniyel 12:4, 9, 13.”

“Yayin da muke kusantar karshe tarihin wannan duniya, annabce-annabcen da aka rubuta ta wurin Daniyel suna bukatar kulawa ta musamman daga gare mu, domin suna da alaƙa da ainihin lokacin da muke rayuwa a ciki. Tare da su kuwa ya kamata a haɗa koyarwar littafi na karshe na Nassosin Sabon Alkawari. Shaidan ya sa mutane da yawa suka gaskata cewa ba za a iya fahimtar fangarorin annabci na rubuce-rubucen Daniyel da na Yahaya mai karɓar wahayi ba. Amma alƙawarin a bayyane yake cewa wata albarka ta musamman za ta kasance tare da

nazarin waɗannan annabce-annabce. ‘Masu hikima za su fahimta’ (aya ta 10), an faɗi haka game da wahayin Daniyel waɗanda za a buɗe a kwanaki na ƙarshe; kuma game da wahayin da Almasihu ya ba bawansa Yahaya domin shiryar da mutanen Allah a dukan ƙarnuka, alkawarin shi ne, ‘Mai albarka ne wanda yake karantawa, da waɗanda suke jin kalmomin wannan annabci, kuma suke kiyaye abubuwan da aka rubuta a cikinsa.’ Ru’ya ta Yohanna 1:3.” Annabawa da Sarakuna, 547.

Da take magana cikin yanayin gaba ga zamaninta da ƙarninta, ‘Yar’uwa White ta bayyana cewa, “yayin da muke kusantar ƙarshen tarihin wannan duniya”, “masu hikima za su fahimta,” cewa “annabce-annabcen da Daniyel ya rubuta suna bukatar kulawa ta musamman daga gare mu, domin suna da alaƙa da ainihin lokacin da muke rayuwa a cikinsa.” “Yawancin wahayin asirai na zamanai masu zuwa. Annabce-annabce nasa masu ban al’ajabi, kamar yadda ya rubuta su a babi na bakwai zuwa na goma sha biyu na littafin da ke ɗauke da sunansa,” “za a buɗe su a kwanaki na ƙarshe.”

Sa’ad da aka buɗe littafin Daniyel, yana haifar da tsarin tsarkakewa mai mataƙai uku, wanda yake gwada tsarar da take raye a lokacin da Zakin ƙabilar Yahuza ya ba mutanensa littafin Daniyel. A cikin Ru’ya ta Yohanna sura ta goma, Sister White ta sanar da mu cewa mala’ikan da ya sauko “ba wani ne ƙasa da Yesu Almasihu ba.” A cikin Ru’ya ta Yohanna sura ta goma, mala’ikan yana riƙe da ƙaramin littafi a buɗe a hannunsa, wanda aka umarci Yohanna ya karɓa ya ci. Wannan littafi Zakin ƙabilar Yahuza ne ya buɗe, wanda ba wani ne ƙasa da Yesu Almasihu ba; saboda haka, littafin da aka umarci Yohanna ya ci shi ne ƙaramin littafin Daniyel.

“Zakin ƙabilar Yahuza ne ya warware hatimin littafin, ya kuma ba wa Yohanna wahayin abin da zai kasance a waɗannan kwanaki na ƙarshe.

“Daniyel ya tsaya cikin rabonsa domin ya ba da shaidarsa wadda aka hatimce har zuwa lokacin ƙarshe, sa’ad da ya kamata a yi shelar saƙon mala’ika na fari ga duniyarmu. Waɗannan al’amura suna da muhimmanci marar iyaka a cikin waɗannan kwanaki na ƙarshe; amma yayin da ‘za a tsarkake mutane da yawa, a mai da su farare, a kuma gwada su,’ ‘mugaye za su aikata mugunta: kuma babu ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta.’ Gaskiya ne ƙwarai haka! Zunubi shi ne keta dokar Allah; kuma waɗanda ba za su karɓi haske game da dokar Allah ba, ba za su fahimci shelar saƙonnin mala’ika na fari, na biyu, da na uku ba. An buɗe littafin Daniyel a cikin wahayi zuwa ga Yohanna, kuma yana kai mu gaba zuwa al’amuran ƙarshe na tarihin wannan duniya.”

“Shin ‘yan’uwanmu za su riƙa tuna cewa muna rayuwa ne a tsakiyar hatsarorin kwanaki na ƙarshe? Ku karanta Ru’ya ta Yohanna tare da Daniyel. Ku koyar da waɗannan abubuwa.” Testimonies to Ministers, 115.

Ƙin karɓar wahayin tsarin littafin Daniyel, wanda yanzu ake kwance masa hatimi, yana nufin kasancewa cikin waɗanda aka ayyana a matsayin mugaye. Surori shida na farko na Daniyel suna kafa tsarin annabci wanda yake wakiltar tarihin annabci na Adventism, dabbar ƙasa, shekaru saba’in na alama na Ishaya sura ta ashirin da uku, ƙahonin biyu na Furotestantanci da Republicanism, tarihin annabcin saƙonnin mala’ika na farko da na biyu, da kuma tarihin saƙonnin mala’iku uku. Surori shida na ƙarshe na Daniyel suna bayyana saƙonnin annabci waɗanda ake kwance hatiminsu a farkon da kuma ƙarshen dukan waɗannan tarihin da aka ambata a baya.

Babi na ɗaya na Daniyel shi ne tarihin motsin mala'ika na fari, a farkon tarihin dabbar ƙasa. Babi na ɗaya zuwa na uku su ne tarihin motsin mala'ika na uku, a ƙarshen tarihin dabbar ƙasa. Babi na huɗu ya kamata a daidaita shi da babi na ɗaya, a matsayin farko, kuma babi na biyar da na shida kuma, ya kamata a daidaita su da babi na ɗaya zuwa na uku, a matsayin ƙarshen. Karuwar ilimi da ake wakilta a babi na bakwai, na takwas da na tara ya kamata a daidaita ta da babi na ɗaya a matsayin tarihin farko. Karuwar ilimi da ake wakilta a babi na goma, na goma sha ɗaya da na goma sha biyu ya kamata a daidaita ta da babi na ɗaya zuwa na uku a matsayin tarihin ƙarshen.

Layi a kan layi, wannan aikace-aikacen yana gano tarihin farkon dabbar ƙasa a matsayin surori na ɗaya, huɗu, bakwai, takwas da tara. Aikace-aikacen kuma yana gano tarihin ƙarshen dabbar ƙasa a matsayin surori na ɗaya zuwa uku, surori na biyar, shida, da goma zuwa goma sha biyu. Saboda haka, an gabatar da littafin Daniel a matsayin duka farkon da ƙarshen dabbar ƙasa.

Sa'an nan ana iya gane farkon dabbar ƙasa a matsayin Daniel sura ta ɗaya, gama sura ta huɗu za ta shimfiɗu a kan sura ta ɗaya (layi bisa layi). Haka kuma, surori na bakwai, takwas, da tara su ma za su shimfiɗu a kan sura ta ɗaya. Saboda haka, farkon tarihin dabbar ƙasa yana wakiltuwa da Daniel sura ta ɗaya.

Haka ma, game da ƙarshen dabbar ƙasa. Ƙarshen tarihin dabbar ƙasa an wakilta shi ta wurin surori na ɗaya zuwa na uku, kuma surori na biyar, na shida, na goma, na goma sha ɗaya da na goma sha biyu za su zo a bisa surori uku na farko (layi bisa layi); saboda haka, ƙarshen tarihin dabbar ƙasa an wakilta shi ta wurin surori uku na farko na Daniyel.

Babi na ɗaya yana wakiltar mafari, sa'an nan kuma babi na ɗaya zuwa na uku suna wakiltar ƙarshe; kuma tsarin ɗaya sa'an nan kuma uku yana nuna cewa tsarin annabcin littafin Daniyel daidai yake da tsarin annabcin mala'iku uku na Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu. A can, kamar yadda yake cikin Daniyel, mala'ika na fari yana wakiltar tarihin da ya kebanta, amma kuma shi ne kashi ɗaya cikin uku na tarihin mala'iku ukun. A lokaci guda, kamar yadda wannan ganewa yake bayyana kuma yake jaddada haɗuwar uku da ɗaya, haka kuma shi ne tsarin kalmar Ibrananci "gaskiya," wadda ba kawai tana wakiltar Almasihu da ikon halittar Allah ba, amma kuma tana wakiltar tsari na gwaji da tsarkakewa mai mataakai uku, wanda aka wakilta duka a cikin Daniyel sura ta ɗaya, sa'an nan kuma a cikin Daniyel surori na ɗaya zuwa na uku.

Yesu, wanda shi ne gaskiya, shi ma shi ne na Farko da na Ƙarshe, kuma dangane da wannan, tarihin motsin mala'ika na fari yana maimaituwa dalla-dalla iri ɗaya a cikin tarihin mala'ikun uku, saboda haka a ma'anar annabci abin karɓa ne a ɗora surori uku na farko na littafin Daniyel a kan babi na ɗaya na Daniyel, gama farkon koyaushe yana kwatanta ƙarshe. Saboda haka littafin Daniyel ya zama "ɗan littafi" wanda yake a hannun mala'ikan, domin "ɗan littafin" Daniyel ana iya cikakken wakilta shi a cikin Daniyel babi na ɗaya.

Za mu ci gaba da nazarin littafin Daniyel a cikin talifi na gaba.

"Daga cikin waɗanda jami'an da suke shirye-shiryen aiwatar da tanade-tanaden umarnin sarauta suke nema, akwai Daniyel da abokansa. Da aka gaya musu cewa bisa ga umarnin su ma dole su mutu, sai Daniyel, 'cikin shawara da hikima,' ya tambayi Ariyok, shugaban matsaran

sarki, ya ce, ‘Me ya sa umarnin ya fito da gaggawa haka daga wurin sarki?’ Ariyok kuwa ya ba shi labarin rikicewar da sarki yake ciki game da mafarkinsa mai banmamaki, da kuma gazawarsa ta samun taimako daga waɗanda a cikinsu ya zuwa yanzu ya fi dora cikakkiyar amincewarsa. Da jin haka, Daniyel, yana riƙe da ransa a tafiɗ hannunsa, ya yi ƙarfiɗ hali ya shiga gaban sarki, ya roƙa a ba shi lokaci, domin ya roƙi Allahnsa ya bayyana masa mafarkin da fassararsa.”

“Sarkin ya amince da wannan roƙo. ‘Sa’an nan Daniyel ya tafi gidansa, ya kuma sanar da Hananiya, Misha’el, da Azariya, abokansa, wannan al’amar.’ Tare suka nemi hikima daga wajen Tushen haske da ilimi. Bangaskiyarsu ta kasance mai ƙarfi cikin sanin cewa Allah ne ya sa su a inda suke, cewa suna yin aikinsa ne kuma suna cika abin da nauyi ya rataya a kansu. A lokutan ruɗani da haɗari kullum sun juya gare Shi domin shiriya da kariya, kuma Ya kasance a gare su taimako mai kasancewa a shirye koyaushe. Yanzu kuwa, da nadamar zuciya, suka sake miƙa kansu ga Alƙalin dukan duniya, suna roƙon cewa Ya ba su kuɓuta a wannan lokaci na buƙatarsu ta musamman. Kuma ba su yi roƙo a banza ba. Allahn da suka girmama, yanzu shi ne ya girmama su. Ruhun Ubangiji ya sauko a kansu, kuma ga Daniyel, ‘a cikin wahayin dare,’ aka bayyana mafarkin sarkin da ma’anarsa.”

“Aiki na farko da Daniyel ya yi shi ne ya yi wa Allah godiya saboda wahayin da aka ba shi. ‘Albarka ta tabbata ga sunan Allah har abada abadin,’ ya furta; ‘gama hikima da iko nasa ne: kuma Shi ne yake canja zamani da lokuta: Yana kawar da sarakuna, yana kuma naɗa sarakuna: Yana ba masu hikima hikima, da sani ga waɗanda suka san fahimta: Yana bayyana abubuwa masu zurfi da ɓoyayyu: Yana sanin abin da yake cikin duhu, haske kuma yana zaune tare da Shi. Ina gode maka, ina kuma yabonka, Ya Allah na kakannina, wanda ka ba ni hikima da iko, ka kuma sanar da ni yanzu abin da muka roƙe ka: gama yanzu ka sanar da mu al’amarin sarki.’” Annabawa da Sarakuna, 493, 494.